

København, 25/4 2012

Til Udvalget for forskning, innovation og videregående uddannelse

Henvendelse fra LURF, Læreruddannelsens Religionslærerforening

Læreruddannelsens Religionslærerforening organiserer størstedelen af underviserne (80-90%) i læreruddannelsesfaget KLM (kristendomskundskab/livsoplysning/medborgerskab) og har som faglig forening varetaget efteruddannelsen af undervisere i faget. En betydelig del af foreningens medlemmer har gennemført videreuddannelse på Danmarks Pædagogiske Universitet, masterstudiet Citizenship Education. Foreningens medlemmer er altså ikke kun religionslærere i snæver forstand.

Vedr.: KLM-fagets status i ny læreruddannelse

LURF ønsker i forbindelse med de netop nu igangværende forhandlinger om forlig om en ny læreruddannelse foretræde for udvalget for at orientere om faget KLM's indhold og funktion i læreruddannelsen med henblik på at argumentere for hensigtsmæssigheden af KLM's bevarelse som et sammenhængende lærerfagligt fag/modul også i rammen af en ny læreruddannelse. – Ønsket om foretræde er yderligere begrundet i misforståelser om faget fremsat af politikere i forbindelse med præsentationen af regeringsudspillet, herunder omtaler af faget som et kristendomsfag eller som noget, der har særlig forbindelse med uddannelsen til underviser i skolefaget Kristendomskundskab.

Regeringens udspil til ny læreruddannelse af 19/4 2012 bryder med flere elementer i dansk læreruddannelsestradition:

- Afnationalisering af læreruddannelsen til fordel for internationalisering og regional pluralisering.
- Afgivelse af politisk indholdsindflydelse til fordel for kompetencekrav og deregulering.
- Modulisering af uddannelsen med opløsning af linjefag og fagtraditioner.

Udspillet afskaffer herunder faget KLM i læreruddannelsen.

LURF går som forening ikke ind i debatten om de overordnede tendenser i regeringsudspillet. Men vi ønsker at pege på, at udspillet afskaffelse af KLM-faget ikke hviler på en tvingende argumentation, hverken indholdsmæssigt eller strukturelt, - heller ikke fremadrettet i forhold til tænkningen i regeringsudspillet:

Indholdsmæssigt: KLM-faget er et professionsrettet lærerfagligt, praksiskvalificerende fag, der gør det muligt for læreren at orientere og positionere sig i forhold til skolens udfordringer i en pluralistisk virkelighed: kulturelt, religiøst, værdimæssigt, etisk, livsanskuelsesmæssigt – inden for en demokratisk ramme og med dannelse af skolens elever til demokratisk medborgerskab som mål.

Strukturelt: KLM-faget har allerede i sin nuværende udformning flerfaglig modulkarakter, idet på mange udbudssteder både religionsfaglighed, samfundsfaglighed og visse steder pædagogikfaglighed inddrages med henblik på etablering af de kompetencer hos den studerende, der fremgår af fagets mål (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=137397#B1> – afsnit 2.2). Herigennem

understreges den dynamik, der allerede ligger i fagets beskrivelse som en konstellation af tre hovedområder (religion og kultur, idehistorie og etik, demokrati og medborgerskab), der 'gensidigt skal belyse hinanden', som det udtrykkes i bekendtgørelsen for faget.

LURF vil derfor appellere til FIVU-udvalget om, at KLM også i en ny læreruddannelse fastholdes som et sammenhængende, integreret fag/modul. KLM-faget vil dermed kunne fastholdes som en slags national fællesnævner for læreruddannelsen (udtryk for et minimum af indholdsstyring). Ikke i form af løsrevet 'almendannelse' eller 'kristendomskursus', som faget er blevet omtalt, men professionsrettet og kompetenceorienteret (et indholdsbestemt professionsfilosofikum) med Folkeskolens § 1 som fokus: Hvordan som kommende lærer agere i forhold til skolens normative opgave? Det er denne udfordring, den lærerstuderende kvalificeres bredt og dybt til via en faglig beskæftigelse med KLM-fagets centrale kundskabs- og færdighedsområder: religion og kultur, idehistorie og etik, demokrati og medborgerskab.

Uddannelsesfunktionalitet: KLM har ved en placering i begyndelsen af uddannelsen desuden en væsentlig funktion som lærerfagligt basisfag: Via KLM etableres et fagligt og niveaumæssigt udgangspunkt, der er fælles for alle lærerstuderende som forudsætning for arbejdet i pædagogiske fag og for studier rettet mod undervisning i skolens fag. Lærerstuderendes forudsætninger ved begyndelsen af studiet er i dag meget forskellige – og regeringsudspillet lægger op til en yderligere udvidelse af indgangsveje til læreruddannelsen, herunder htx (Regeringsudspillet, s. 3).

Øvrigt om KLM i forhold til regeringsudspillet:

Integration i Pædagogisk og lærerfaglighed: LURF er meget betænkelig ved regeringsudspillet's antydninger af at søge KLM-fagets mål tilgodeset gennem en indordning under et eller flere elementer i en nydannet pædagogisk blok (Pædagogik og lærerfaglighed):

- dels fremgår mulige KLM-elementer meget blegt under de stikord, udspillet anfører under området Pædagogik og lærerfaglighed,
- dels vil det være et væsentligt tab at slippe dynamikken i KLM-fagets nuværende konstellation og flerfaglighed, fokuseret om § 1, gennem at overlade fagets indholdselementer til en flydende lokal moduletablering.

Internationalisering: Indholdsmæssigt er KLM-faget internationalt orienteret, om noget. Fagets mål og indhold taler her for sig selv. Strukturelt ville fx en størrelse på 15 ECTS (et halvt semester) muliggøre international udveksling/internationale hold med veldefineret meritværdi i forhold til samarbejdsinstitutioner.

Vi ser frem til at få lejlighed til at uddybe disse synspunkter i forbindelse med et foretræde, som forhåbentlig må finde sted, inden en forligstekst antager alt for faste strukturer.

Læreruddannelsens Religionslærerforening vil ved et foretræde være repræsenteret ved:
Lakshmi Sigurdsson, næstformand i LURF, censornæstformand for faget KLM
Michael Riis, formand for LURF

Venlig hilsen

Michael Riis
riis@ucc.dk – T 30 23 10 55